

ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ NONE

ਬਨਾਮ NONE

ਚੇਅਰਮੈਨ, ਨੇਇਡਾ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਜਨਵਰੀ 19, 1995
[ਕੇ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਐਨ. ਵੇਂਕਟਾਚਲਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਯੂ.ਪੀ. ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮ—ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ-ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜੀ—ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੇ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਮਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਪਲਾਟ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਧਿਆਸਥਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫੈਸਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਅੱਗੇ ਨਾ ਭੇਜ ਕੇ ਗੜਬੜੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਭਰਤੀ ਲਈ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਨਾਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਇਸ ਨਾਲ ਬੱਧ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨੇਇਡਾ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰੈਜਿਡੈਂਟਸ ਐਮਪ. ਕੇ-ਆਪ. ਹਸਗ. ਬਲਡਗ. ਸੋਸਾਇਟੀ., [1990] ਸੁਪ. ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 175 ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਤ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ।

ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ : 1. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

2. ਆਦੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 674 ਦਾ 1992.

(ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 32 ਅਧੀਨ।)

ਸੁਨੀਲ ਕੇ. ਜੈਨ ਅਤੇ ਵਿਜੇ ਹੰਸਾਰੀਆ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਡਾ. ਬੀ.ਐਸ. ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਰਾਜੂ ਰਾਮਚੰਦਰਨ, (ਐਨ.ਪੀ.) ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੁਨਾਇਆ ਗਿਆ :

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨੇਇਡਾ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੀਮਤ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ। ਨੇਇਡਾ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਦਾ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ 1.5.76 ਕੱਟ ਆਫ ਮਿਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ

ਮੈਂਬਰ ਸੀ, ਉਹ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 8.5.76 'ਤੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਪਲਾਟ ਦੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਗੜਬੜੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਮਧਿਆਸਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ 9.11.83 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਫੈਸਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਅੱਗੇ ਨਾ ਭੇਜ ਕੇ ਗੜਬੜੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਨਾਮ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਨਾਮ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਇਸ ਨਾਲ ਬੱਧ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਕੱਟ ਆਫ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 7 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨੇਇਡਾ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰੈਜਿਡੈਂਟਸ ਐਮਪ. ਕੇਪ. ਹਸਗ. ਬਲਡਗ. ਸੋਸਾਇਟੀ, [1990] ਸੁਪ. ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 175। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੱਟ ਆਫ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਪਲਾਟ ਦੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਖਾਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਅਧੀਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੱਟ ਆਫ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਿਆਜ 'ਤੇ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਰਕਮ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਰਕਮ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਏ.ਜੀ.

ਪਟੀਸ਼ਨ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate